

QUARANTAINE OP Z'N BIJBELS. 1^E ZONDAG IN DE VEERTIGDAGENTIJD

HET OVERSPOELT ONS

DATUM	21 februari 2021
VOORGANGER	Anneke Grunder o.p.
EERSTE LEZING	Genesis 6, 9.11-14a.17-19 en 7, 6-9.12
EVANGELIE	Markus 1, 9-13

OVERWEGING

Een jaar geleden werden we overvallen door Corona. Het staat nog op ons netvlies: beelden van overvolle ic's, de vele uitvaarten achter elkaar, het gebrek aan beschermende middelen in de zorg. Het overspoelde ons als een vloedgolf die over ons heen kwam en ons vertrouwde leven op zijn kop zette. Dat kan ons ook op andere levensterreinen gebeuren: bij verlies, bij een plotseling conflict of een andere ingrijpende gebeurtenis.

Dat beeld van een vloed die ons overspoelt horen we ook in de lezing van vandaag: water dat de grond onder onze voeten wegneemt, al het vertrouwde losslaat en het vanzelfsprekende leven ontwricht. Aanleiding is het feit dat de mensen leven ten koste van elkaar en van de aarde. Dat is niet iets van toen of ooit, maar van alle tijden, ook van de onze. Denk alleen maar aan het co2 en het stikstofprobleem, aan oorlogen en mensen op de vlucht, en ja, ook de pandemie.

Het verhaal vertelt dat de Eeuwige de aarde daarom wil vernietigen. Het is het beeld van een wanhopige en woedende God, die die ellende niet meer kan aanzien. Maar tegelijkertijd laat hij de wereld niet gaan!

In één en hetzelfde tekstgedeelte staat dat hij zich wil verbinden aan een nieuwe toekomst met Noach. Hij is de enige mens die een rechtschapen leven leidt, in nauwe verbondenheid met God. Hij wandelt met God staat ter letterlijk, hij gaat met hem om als met een vriend. Troost betekent zijn naam. Gods troost is hij.

Dat roept bijna automatisch de vraag op wie wíj zijn in het verhaal. Zijn wij nu Noach of de mensen die 'een verdorven leven leidden'?

Om het met de schrijver Rutger Bregman te zeggen: ik ben er van overtuigd dat de meeste mensen deugen. U en jij, en ik... we zoeken ons een weg naar God. Daarin lijken we op Noach. Maar we schieten ook tekort; het lukt ons tot nu toe samen niet om de milieuproblemen op te lossen. En vrede en gelijke kansen voor alle mensen lijken vaak ver weg.

Maar ook Noach lukt het in dit verhaal niet zijn medemensen te 'bekeren'. Ook hij weet de wereld niet voor een ramp te behoeden... Hij is een mens die in al zijn rechtschapenheid op grenzen stuit, net als wij...

Toch heeft God zijn geloof in hem niet verloren. Daarom wil hij dat Noach blijft leven. Daarom wil hij dat wíj blijven leven!

De Eeuwige geeft Noach de opdracht een ark te bouwen. Noach, de rechtschapene, is recht door zee:

Hij houdt zich aan Gods Woord! Hij b ouwt de ark! En de Eeuwige gaat met h em in zee!
Eigenlijk is de ark niet meer dan een kist, een doodskist wel te verstaan. In die doodskist gaat hij, 'op hoop van zegen'! In een situatie als deze, waarin alles je overspoelt en alles chaos lijkt, kun je je alleen maar toevertrouwen aan wat komt. Dat is geen passieve berusting, integendeel: Noach is eerst zelfs druk; hij haalt van  alle levende wezens een mannetje en een vrouwtje in de boot. Voor hen moet hij zorgen. Hij en de zijnen gaan naar binnen.
Ze gaan in quarantaine, veertig dagen lang.

En dan begint het grote wachten. Een tijd van angst  n verstillng, van uithouden  n hopen ,van nadenken hoe verder, hoe anders. Een tijd van rijping en groei voor Noach, voor ons.
De kist drijft intussen op de vloed! En midden in die doodsrivier bergt ze leven! Leven dat leven gaat wekken, opnieuw! Door de crisis heen, door de dood heen moeten we gaan, als weg om leven te vinden en te geven.
Uiteindelijk zal de Eeuwige zijn boog in de wolken zetten en zich voor altijd aan alle mensen verbinden.

Als iemand begrepen heeft wat het is zich aan het water toe te vertrouwen is het Jezus Messias. Hij laat zich dopen in de Jordaan, gaat kopje onder in die grensrivier tussen de woestijn en het land van belofte. Dat is voor hem meer dan een reinigingsritueel. Het is een verbintenis met het leven in al zijn turbulentie, een verbond met de mensen in hun goed  n hun kwaad.
Als hij uit het water opkomt scheurt de hemel open: de Eeuwige daalt als een duif op hem neer en verbindt zich met hem, zoals hij met Noach deed. Voortaan is er geen scheiding meer tussen hemel en aarde. In deze mens zal het worden 'op aarde, zoals in de hemel!'

Maar scheuren gaat niet vanzelf. Het doet pijn. De Geest van de Eeuwige, die net zijn liefde heeft uitgesproken
Drijft Jezus onmiddellijk de woestijn in. Hij gaat in quarantaine, veertig dagen lang is hij in dat land dat hij telkens weer tegen zal komen. Dat land waar het recht van de sterkste heerst, Wilde dieren staan er symbool voor.
Dat verlangen naar macht maakt het leven tot woestijn, tot land zonder verbondenheid, leeg, onbewoonbaar.
Die veertig dagen zijn een oefentocht in het recht van de zwakste, in het loslaten van de valkuil van de macht.

Ook wij, in deze onrustige quarantaine tijd, met steeds weer nieuwe vragen, worden uitgenodigd de leeuw in onszelf aan te zien, scherp en met mildheid. We worden uitgenodigd te blijven zoeken naar saamhorigheid, zachtheid. Naar zorg voor de aarde en voor elkaar.

Het is voor Jezus de weg naar het kruis, de ondergang. Maar het zal ook de weg van zijn opstanding zijn.
Dat we met hem die weg mogen gaan. De weg door de dood naar het leven, naar leven in volheid!